

Guia Docent de “Tecnologia Educativa”

Curs 2015-2016

Nom de l'assignatura: Tecnologia Educativa

Codi: 33740

Caràcter: Optativa

Curs: 4t

Titulació: Grau Pedagogia

Departament: Didàctica i Organització Escolar

Professor: Carles Monclús

Nombre de crèdits ECTS: 4,5

Unitat temporal: Quadrimestral

Tutoria: Dimecres de 8,30 a 10,30 h., divendres 10,30 a 11,30
(Facultat d'Educació) Dep. de DOE 6é pis. Despatx D18 Extensió
83693

Correu: carles.monclus@uv.es

El professor participa en el programa de tutoria virtual

2. INTRODUCCIÓ

Aquesta assignatura és una assignatura optativa de quart curs del Grau de Pedagogia. Pretén fer reflexionar l'alumnat sobre l'impacte de la tecnologia en l'educació, i analitzar la seua realitat a la societat capitalista en què vivim. El desenvolupament de les tecnologies de la informació i de la comunicació ha suposat un canvi radical en els sistemes de producció del coneixement, de la seua difusió i del seu accés, però també estan contribuint de manera decisiva a la mercantilització de l'ensenyament i a la difusió dels valors hegemònics de la societat neoliberal. Però aquestes tecnologies també possibiliten uns processos d'ensenyament-aprenentatge en què l'alumnat té un paper més actiu i accés a informació diversa i això li pot permetre construir coneixement i problematitzar la realitat.

Es tracta que l'alumnat es faça preguntes rellevants sobre el concepte de Tecnologia Educativa, sobre l'impacte de les tecnologies de la informació i la comunicació o les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement en el sistema educatiu.

També es tracta d'analitzar críticament quines possibilitats ofereixen aquestes tecnologies i els models pedagògics que hi ha darrere de la utilització d'unes o altres eines.

3. OBJECTIUS GENERALS

1. Reflexionar sobre l'impacte de les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) en la societat, en la cultura i en l'educació.
2. Acostar-se a la disciplina de Tecnologia Educativa veient els diferents enfocaments i reflexionar sobre els aspectes que engloba en l'actualitat.
3. Analitzar i conèixer els mitjans audiovisuals, el seu llenguatge i les seues possibilitats educatives.
4. Analitzar l'evolució d'internet com a eina de construcció, producció i de compartir el coneixement.
5. Analitzar críticament i veure les possibilitats que ens ofereix internet com a eina d'ensenyament-aprenentatge.
6. Ser capaç de treballar col·laborativament a través de les ferramentes de la web 2.0.
7. Analitzar i indagar principis pedagògics que orienten bones pràctiques en l'ús de les TIC i les TAC.
8. Analitzar críticament pràctiques educatives que utilitzen tecnologies educatives.
9. Potenciar la capacitat crítica de l'alumnat al abordar els problemes de l'educació.

4. CONTINGUTS

1. Societat de la informació, tecnologies i educació.
2. La tecnologia educativa com a disciplina pedagògica.
3. Els mitjans o recursos educatius:

- a. Transmissius
 - i. Visuals: Material imprés, diapositives, transparències, franel·lògraf, projector de cossos opacs, presentacions, cartells, murals, rotafolis, pissarra, PDI
 - ii. Auditius: Paraula parlada, gravacions, podcast,..
 - iii. Audiovisuals: Cinema, vídeo, televisió, videoconferències, ..
 - iv. La comunicació visual, audiovisual i multimèdia: l'alfabetització audiovisual, la lectura de la imatge i la imatge en moviment.
 - b. Internet com a integració de tots els mitjans. La web 2.0 com a espai d'interacció i de creació. Les xarxes socials, la producció de coneixement per part de l'alumnat a partir de les eines que ofereix internet: blogs, videolits, càpsules audiovisuals, wikis, ..
4. El impacte de les TIC en el sistema educatiu. Les competència digital.
 5. TIC i educació. Models pedagògics i utilització de les TICs. Llibres digitals, què hi ha de nou?. Entorns oberts o tancats.

5. METODOLOGIA

Es va a seguir una metodologia activa i participativa on el debat i la discussió van a formar part del treball diari. Es pretén desenvolupar una consciència crítica del treball. Entenem que en el treball dels pedagogs i pedagogues és molt important la reflexió crítica sobre la tasca diària i el futur de l'educació en la societat tecnològica en què vivim.

L'alumnat elaborarà en grups de 3 o 4 persones un portafoli digital (a través d'un blog, una web,) on anirà fent un diari de classe on descriurà els aspectes treballats així com les seues reflexions personals sobre allò treballat a classe. En aquest blog l'alumnat també afegirà posts i reflexions sobre notícies o altres qüestions o textos que li ajuden a construir coneixements sobre els continguts de la matèria.

Individualment o en grup s'haurà d'elaborar un treball de reflexió o una proposta educativa sobre algun aspecte del temari, que es podrà exposar en classe.

En classe es plantejaran debats i dinàmiques per tal d'anar construint el coneixement i reflexionant.

A les classes a l'aula d'informàtica coneixerem diferents ferramentes disponibles a la web i reflexionarem sobre les seues possibilitats educatives: l'entorn google, els blogs, les webs, les xarxes temàtiques, la recerca a la web, els posters digitals, les línies de vida, el tractament del so i de la imatge, videolits, prezi i altres presentacions, ferramentes de tractament del so i la imatge.....

Com a ferramenta de participació utilitzarem un hashtag de twitter #tecuv .

SEQÜENCIACIÓ DE LES SESSIONS

39 h. 13 sessions de dues hores + 13 h. de treball a l'aula d'informàtica.

AVALUACIÓ

-Pel que fa al procés d'ensenyament-aprenentatge es farà una sessió de valoració de la pràctica de l'aula al final.

Pel que fa a la qualificació de l'alumnat es ponderarà de la següent manera:

- Valoració del diari de classe i tasques obligatòries a realitzar al portafoli digital grupal: 25 % de la qualificació. Al blog caldrà que s'arregle el diari de classe però també referències a notícies relacionades amb els continguts treballats, comentaris dels vídeos visionats, reflexions interessants.
- Treball escrit individual o en grup (25 % de la nota final): Fer un treball de reflexió o desenvolupar una proposta educativa per a l'àmbit de l'educació formal o no formal a través de les TIC (entre 10 i 15 fulls).
- Examen: 30 % .
- Participació (a través de twitter i oralment) i assistència a classe 20 %. Evidentment la nota es determina no només per la participació sinó pel nivell de reflexió de les intervencions. I en ella s'inclou el treball al Seminari.

Part voluntària

La qualificació es podrà millorar per:

- Exposició de la proposta pedagògica o del treball de reflexió fins 0,5 p.
- Llegir un llibre a elegir del programa i realitzar un treball que continga un resum i un anàlisi crític (extensió entre 8 i 12 fulls) fins 0,5 p
- Organització d'una sessió o exposició d'algun tema relacionat amb els continguts de l'assignatura fins 1 p.

i en quant a criteris es tindran en compte:

Criteris Generals d'Avaluació

- a) Correcta i adequada aplicació de les categories conceptuals estudiades
- b) Exposició d'un pensament propi argumentat amb una estructura on es pugui distingir la tesi defesa i l'articulació dels arguments en que aquesta es fonamenta
- c) Coherència en l'aplicació a supòsits pràctics dels nous sabers
- d) Adequació en temps i forma de la presentació de les tasques recomanades:
 - Claredat expositiva en l'aplicació a supòsit pràctics dels nous sabers
 - Rigor al citar fonts: respecte a qualsevol dels sistemes existents per a citar fonts bibliogràfiques
 - Utilització d'un llenguatge no sexista, es a dir, un llenguatge que nombra la realitat tal i com és: en masculí i femení

Per a la segona convocatòria ordinària, caldrà lliurar tots els treballs plantejats durant el curs i superar una prova escrita sense material sobre els continguts del curs. (Amb una ponderació de 20 % els treballs i un 80% la prova)

Si algú no assisteix a classe de manera regular, ha de posar-se en contacte amb el professor doncs no és suficient amb fer l'examen. Aquest contacte ha de fer-se abans del 15 d'octubre, no és possible presentar-se a l'examen sense més.

AREA, M. (2009): *Introducción a la Tecnología Educativa*. Universidad de la Laguna

AAVV (2012) *La educación expandida*. Sevilla. Zemos98 Gestión creativo-cultural.

DE PABLOS, J (coord.) *Políticas educativas y buenas prácticas con TIC*. Barcelona. Graó

LITWIN E. (comp.) (2005) *Tecnologías educativas en tiempos de internet*. Buenos Aires. Amorrortu

SAN MARTÍN, A, ; PEIRATS, J (COORD.) (2011) *A. Tecnologías educativas 2.0. Didáctica de los contenidos digitales*. Madrid. Pearson

TEMA 1

BAUMAN, Z. (2007): *Los retos de la educación en la modernidad líquida*. Gedisa. Barcelona

TORRES SANTOMÉ, J. (2010): *La justicia curricular*. Madrid, Morata.

ALONSO, L.E. ; FERNÁNDEZ, C.J. (2011) La innovación social y el nuevo discurso del management: limitaciones y alternativas. ARBOR Ciencia, Pensamiento y Cultura Vol. 187

TEMA 2

LITWIN. E. (2005) La tecnología educativa en el debate didáctico contemporáneo en LITWIN E. comp. *Tecnologías educativas en tiempos de internet*. Buenos Aires. Amorrortu

CABERO, J (2003) Replantando la tecnología educativa Comunicar núm.21 Revista de Comunicación y Educación

AREA, M. (1991) La tecnología educativa en la actualidad. Las evidencias de una crisis. *Curriculum. Revista de Teoría, Investigación y Práctica Educativa* no 3

TEMA 3

FERNÁNDEZ, F.; MARTÍNEZ, J.(1999) *Manual básico de lenguaje y narrativa audiovisual*. Ed. Paidós

Aparici, R. (1987) *La imagen - La imagen en movimiento* UNED - Curso de Medios Audiovisuales. (vídeos)

Tractament de la imatge, el so, l'audiovisual

<http://aprendeonline.udea.edu.co/lms/moodle/course/view.php?id=619&topic=0>

<https://sites.google.com/site/imagenonidoyvideo/edicion-de-video>

[http://www.softcatala.org/wiki/Categoria:Rebost Multimèdia](http://www.softcatala.org/wiki/Categoria:Rebost_Multimèdia)

TEMA 4

AREA, M.; CORREA, J.M. (2010) Las TIC entran en las escuelas. Nuevos retos educativos, nuevas prácticas docentes en DE PABLOS, J (coord.) *Políticas educativas y buenas prácticas con TIC*. Barcelona. Graó

GEWERC, A.(2011) Las tecnologías 2.0 llaman a la puerta de las instituciones educativas. Hay alguien ahí en PEIRATS, J.; SAN MARTÍN, A. *Tecnologías educativas 2.0. Didáctica de los contenidos digitales*. Madrid. Pearson

SAN MARTÍN, A; PEIRATS, J.; SALES, C. (2000) ¿Son innovadoras las tecnologías de la información en los centros escolares? Un mito a cuestionar. Revista de Educación, 2. Universidad de Huelva

VALVERDE, J. (2012). Estrategias educativas para el desarrollo de la competencia digital. En SANDOBAL, ARENAS, LÓPEZ, CABERO Y AGUADED (Coords.) *Las Tecnologías de la Información en contextos educativos: nuevos escenarios de aprendizaje* (pp. 5366). Santiago de Cali: Ediciones Universidad de Santiago de Cali.

Area, M. (2008) Una breve historia de las políticas de incorporación de las tecnologías digitales al sistema escolar en España. *Quaderns digitals: Revista de Nuevas Tecnologías y Sociedad*, ISSN-e 1575-9393, Nº. 51, 2008

TEMA 5

MONCLÚS, C. (2015) TIC, TAC, TAP? què hi ha darrere? Innovació, metodologies i transformació social i educativa. Ponència inaugural de la 7ª Jornada ComparTic "TIC, TAC, TAP. Construïm el canvi educatiu. 8 de maig de 2015

DIAZ- BARRIGA, A. (2013) TIC en el trabajo del aula. Impacto en la planeación didáctica. Revista Iberoamericana de Educación Superior. núm 10, Vol IV <http://ries.universia.net>

DANS, J.(2009) Educación online: plataformas educativas y el dilema de la apertura. Revista de Universidad y Sociedad del Conocimiento. Universitat Oberta de Catalunya

ADELL, J; CASTANEDA, L. (2012) Tecnologías emergentes, ¿pedagogías emergentes? en AAVV *Tendencias emergentes en educación con TIC*. Asociación Espiral. Educación y Tecnología.

SALES, C; PEIRATS,P; GONZÁLEZ, D. (2002) Las Tecnologías de la Información y la metodología de la enseñanza: dos elementos de un modelo didáctico. 1er Congreso ONLINE del Observatorio para la CiberSociedad

WESCH, M (2012) De almacenar conocimiento a ser capaces de obtenerlo: aprendiendo en los nuevos entornos mediáticos en AAVV . *La educación expandida*. Sevilla. Zemos98 Gestión creativo-cultural

LION, C. (2005) Nuevas maneras de pensar tiempos, espacios, sujetos en LITWIN E. comp. *Tecnologías educativas en tiempos de internet*. Buenos Aires. Amorrortu

VALVERDE, J. (2011) Profesorado, tecnología educativa e innovación docente en Valverde, J (ccord.) *Docentes e-competentes. Buenas prácticas educativas con TIC*. Octaedro

MANSUR, A. (2005) Los nuevos entornos comunicacionales y el salón de clase en LITWIN E. comp. *Tecnologías educativas en tiempos de internet*. Buenos Aires. Amorrortu

TORRES, J. (2011) Redes sociales: posibilidades de una educación democrática y crítica. Revista AOSMA (ISSN 1887-3952), Nº 15, 2011